

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา  
เรื่อง การยกเว้นภาษีอากร ค่าธรรมเนียม หรือค่าอุตสาหกรรมนิยม  
ตามพระราชกำหนดบรรษัทบริหารสินทรัพย์ไทย พ.ศ. ๒๕๕๔

สำนักงานเศรษฐกิจการคลังได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๓๐๒/๔๓๓๕ ลงวันที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๕๔ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปความได้ว่า กระทรวงมหาดไทยได้มีหนังสือถึงกระทรวงการคลังขอให้พิจารณาความเห็นของบรรษัทบริหารสินทรัพย์ไทย (บสท.) เกี่ยวกับบทบัญญัติวรรคสองของมาตรา ๒๙ แห่งพระราชกำหนดบรรษัทบริหารสินทรัพย์ไทย พ.ศ. ๒๕๕๔ ซึ่งบัญญัติไว้ว่า “เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง และนอกจากที่ได้บัญญัติไว้เป็นการเฉพาะในพระราชกำหนดนี้แล้ว การโอนทรัพย์สินหรือสิทธิเรียกร้องของ บสท. ให้แก่บุคคลใดหรือรับโอนทรัพย์สินหรือสิทธิเรียกร้องของบุคคลใดมาเป็นของ บสท. การที่ บสท. มีรายได้จากการใด ๆ หรือการดำเนินการของ บสท. ก่อให้เกิดรายได้แก่บุคคลใด อันมิได้มีลักษณะเป็นเงินเดือน ค่าจ้างหรือรายได้อื่นตามที่คณะกรรมการกำหนด ถ้ามีกฎหมาย เทศบัญญัติ ข้อบัญญัติ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือประกาศใด ๆ กำหนดให้ต้องเสียภาษีอากร ค่าธรรมเนียมหรือค่าอุตสาหกรรมนิยมใด ๆ ให้ บสท. และบุคคลดังกล่าวได้รับยกเว้นไม่ต้องเสียภาษีอากร ค่าธรรมเนียม หรือค่าอุตสาหกรรมนิยมนั้น”

สำนักงานที่ดินบางแห่งและ บสท. มีความเข้าใจและความเห็นในข้อความที่ว่า “การดำเนินการของ บสท. ก่อให้เกิดรายได้แก่บุคคลใด” ตามวรรคสองของมาตรา ๒๙ ดังกล่าวที่แตกต่างกันไป ดังนี้ สำนักงานที่ดินบางแห่งได้มีการแปลความว่า การที่เจ้าของอสังหาริมทรัพย์หรือห้องชุด ทำนิติกรรมโอนให้แก่ผู้อื่นเพื่อนำเงินที่ได้ชำระหนี้แก่ บสท. แต่ บสท. เห็นว่า ในข้อเท็จจริงการทำนิติกรรมโอนนี้เกิดจากการปรับโครงสร้างหนี้ หรือการปรับโครงสร้างกิจการของ บสท. ที่ตกลงกันให้ลูกหนี้ ผู้ค้ำประกัน ผู้จำนอง หรือบุคคลอื่นใด นำอสังหาริมทรัพย์หรือห้องชุดของตนออกขายแก่ผู้อื่นและนำเงินที่ได้จากการขายชำระหนี้แก่ บสท. กรณีนี้จึงถือได้ว่า การทำนิติกรรมโอน และเงินที่ได้จากการโอนขายเป็นการดำเนินการของ บสท. ที่ก่อให้เกิดรายได้แก่ผู้ขาย (ผู้โอน) โดยตรง

สำนักงานเศรษฐกิจการคลังได้รับมอบหมายจากกระทรวงการคลังให้พิจารณาเรื่องนี้ จึงได้เชิญประชุมหารือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง คือ กรมที่ดิน กรมสรรพากร ธนาครแห่งประเทศไทย และบรรษัทบริหารสินทรัพย์ไทย เพื่อพิจารณาในเรื่องดังกล่าวเมื่อวันจันทร์ที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ ซึ่งที่ประชุมได้พิจารณาตามนัยของมาตรา ๒๙ วรรคสอง แห่งพระราช

กำหนดบรรษัทบริหารสินทรัพย์ไทยฯ รวมทั้งได้นำมาตรา ๔๓ แห่งพระราชกำหนดฯ มาพิจารณาประกอบด้วย และได้มีความเห็นแตกต่างจากความเห็นของ บสท. โดยเห็นว่าการที่ลูกหนี้ ผู้ค้าประกัน ผู้จำนอง หรือบุคคลอื่นใดโอนอสังหาริมทรัพย์หรือห้องชุดที่ตนเป็นเจ้าของให้แก่บุคคลอื่น เพื่อนำเงินที่ได้จากการขายอสังหาริมทรัพย์หรือห้องชุดไปชำระหนี้ให้แก่ บสท. อันเนื่องมาจากการปรับโครงสร้างหนี้หรือการปรับโครงสร้างกิจการของลูกหนี้ตามที่ บสท. กำหนดส่วนการยกเว้นภาษีอากรและค่าธรรมเนียมอันเนื่องมาจากการปรับโครงสร้างหนี้หรือการปรับโครงสร้างกิจการของลูกหนี้ได้กำหนดไว้ในมาตรา ๔๓ ซึ่งเป็นการยกเว้นภาษีอากร และค่าธรรมเนียมเฉพาะกรณีที่ บสท. เป็นผู้โอนหรือผู้รับโอนอสังหาริมทรัพย์หรือห้องชุดเท่านั้น

เนื่องจากการประชุมดังกล่าวยังไม่สามารถหาข้อยุติได้ สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง จึงขอหารือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาในการตีความมาตรา ๒๙ วรรคสอง แห่งพระราชกำหนดบรรษัทบริหารสินทรัพย์ไทยฯ ว่าครอบคลุมถึงการยกเว้นภาษีอากรและค่าธรรมเนียมในกรณีลูกหนี้ ผู้ค้าประกัน ผู้จำนอง หรือบุคคลอื่นใดโอนอสังหาริมทรัพย์หรือห้องชุดที่ตนเป็นเจ้าของให้แก่บุคคลอื่น เพื่อนำเงินที่ได้จากการขายอสังหาริมทรัพย์หรือห้องชุดไปชำระหนี้ให้แก่ บสท. อันเนื่องมาจากการปรับโครงสร้างหนี้หรือการปรับโครงสร้างกิจการของลูกหนี้ตามที่ บสท. กำหนดหรือไม่

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๓) ได้พิจารณาข้อหารือข้างต้นโดยมีผู้แทนกระทรวงการคลัง (สำนักงานเศรษฐกิจการคลังและกรมสรรพากร) ผู้แทนกระทรวงมหาดไทย (กรมที่ดิน) ผู้แทนธนาคารแห่งประเทศไทย และผู้แทนบรรษัทบริหารสินทรัพย์ไทย เป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริงแล้ว มีความเห็น ดังนี้

โดยที่บรรษัทบริหารสินทรัพย์ไทย (บสท.) ได้ถูกจัดตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๗<sup>๑</sup> แห่งพระราชกำหนดบรรษัทบริหารสินทรัพย์ไทย พ.ศ. ๒๕๔๔ ในการบริหารสินทรัพย์ ด้วยคุณภาพของสถาบันการเงินและบริษัทบริหารสินทรัพย์ การปรับโครงสร้างหนี้ และการปรับโครงสร้างกิจการโดย ๑) รับโอนสินทรัพย์ด้วยคุณภาพของสถาบันการเงินและบริษัทบริหารสินทรัพย์ และสิทธิอื่นใดเหนือทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันการชำระหนี้สำหรับสินทรัพย์ด้วยคุณภาพ หรือ ๒) ใช้มาตรการอื่นใดเพื่อประโยชน์แก่การฟื้นฟูเศรษฐกิจหรือความมั่นคงของประเทศ และในการดำเนินการต่าง ๆ เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าวตามพระราชกำหนดบรรษัทบริหารสินทรัพย์ไทยฯ นั้น บสท. อาจโอนทรัพย์สินหรือสิทธิเรียกร้องของ บสท. ให้แก่บุคคลใดหรืออาจรับโอนทรัพย์สินหรือสิทธิเรียกร้องของบุคคลใดมาเป็นของ บสท. หรือ บสท. อาจมีรายได้จากการใด ๆ หรือการดำเนินการของ บสท. จะก่อให้เกิดรายได้แก่บุคคลใด และการดำเนินการเช่นนี้อาจก่อให้เกิดภาวะภาษีหรือจะต้องชำระค่าธรรมเนียมหรือค่าฤชาธรรมเนียม

---

<sup>๑</sup> มาตรา ๗ ให้ บสท. มีวัตถุประสงค์ในการบริหารสินทรัพย์ด้วยคุณภาพของสถาบันการเงินและบริษัทบริหารสินทรัพย์ ปรับโครงสร้างหนี้ และปรับโครงสร้างกิจการ ทั้งนี้ โดยการรับโอนสินทรัพย์ด้วยคุณภาพของสถาบันการเงินและบริษัทบริหารสินทรัพย์ รวมตลอดทั้งสิทธิอื่นใดเพื่อประโยชน์แก่การฟื้นฟูเศรษฐกิจหรือความมั่นคงของประเทศ

ใด ๆ แก่ บสท. หรือบุคคลอื่นได้ ด้วยเหตุนี้ เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการของ บสท. ซึ่งเป็นหน่วยงานของรัฐที่จะทำหน้าที่แก้ไขปัญหาค้างชำระหนี้ของลูกหนี้สถาบันการเงินของรัฐและเอกชนมาตรา ๒๙<sup>๒</sup> วรรคสอง แห่งพระราชกำหนดบริษัทบริหารสินทรัพย์ไทยฯ จึงบัญญัติเป็นการทั่วไป ให้ บสท. หรือบุคคลดังกล่าวได้รับการยกเว้นภาษีอากร ค่าธรรมเนียม หรือค่าฤชาธรรมเนียมด้วย แต่ถ้าหากพระราชกำหนดบริษัทบริหารสินทรัพย์ไทยฯ ได้บัญญัติหลักเกณฑ์การยกเว้นภาษีอากร ค่าธรรมเนียม หรือค่าฤชาธรรมเนียมในเรื่องใด ๆ ไว้เป็นบทบัญญัติเฉพาะแล้ว ก็จะต้องนำบทบัญญัติเฉพาะดังกล่าวมาใช้บังคับ

กรณีตามข้อหาหรือเป็นการปรับโครงสร้างหนี้หรือปรับโครงสร้างกิจการของลูกหนี้ของสถาบันการเงินหรือบริษัทบริหารสินทรัพย์ โดย บสท. ตกลงให้ลูกหนี้ ผู้ค้ำประกัน ผู้จำนอง หรือบุคคลอื่นโอนขายอสังหาริมทรัพย์หรือห้องชุดของตนให้แก่ผู้อื่นได้ และให้นำเงินที่ได้จากขายนั้นชำระหนี้ให้แก่ บสท. ซึ่งมาตรา ๔๓<sup>๓</sup> แห่งพระราชกำหนดบริษัทบริหารสินทรัพย์ไทยฯ ได้บัญญัติไว้เป็นการเฉพาะไว้แล้วว่าการโอนสินทรัพย์ด้วยคุณภาพ การโอนทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันสำหรับสินทรัพย์ด้วยคุณภาพ การโอนทรัพย์สินอันเนื่องมาจากการปรับโครงสร้างหนี้หรือปรับโครงสร้างกิจการตามพระราชกำหนดนี้ ที่ บสท. เป็นผู้รับโอนหรือผู้โอน ได้รับยกเว้นค่าธรรมเนียมและภาษีอากรตามกฎหมายทั้งปวง กรณีจึงต้องตีความมาตรา ๔๓ ดังกล่าวโดยเคร่งครัดว่า การบัญญัติยกเว้นค่าธรรมเนียมและภาษีอากรตามกฎหมายทั้งปวงตามที่กฎหมายกำหนดไว้นั้น ใช้บังคับเฉพาะกรณีที่ บสท. เป็นผู้รับโอนหรือผู้โอนทรัพย์สินเท่านั้น ดังนั้น เมื่อตามข้อหาหรือ บสท. มิได้มีฐานะเป็นผู้โอนหรือผู้รับโอน จึงไม่อาจนำมาตรา ๔๓ นี้มาใช้บังคับได้ แม้จะเป็นการโอนทรัพย์สินอันเนื่องมาจากการปรับโครงสร้างหนี้หรือการปรับโครงสร้างกิจการในการดำเนินการของ บสท. และก่อให้เกิดรายได้แก่ผู้โอนขายดังกล่าวก็ตาม

---

<sup>๒</sup> มาตรา ๒๙ การดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการและคณะกรรมการบริหาร รวมตลอดทั้งกรรมการผู้จัดการ ต้องคำนึงถึงความรวดเร็วในการแก้ไขปัญหาสินทรัพย์ด้วยคุณภาพ ต้นทุนในการดำเนินการของ บสท. ประกอบกับความสามารถในการชำระหนี้ของลูกหนี้ที่สุจริต และการเสริมสร้างให้ผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถเริ่มต้นประกอบกิจการใหม่ หรือประกอบกิจการเดิมต่อไปเพื่อประโยชน์ในการฟื้นฟูเศรษฐกิจของประเทศเป็นส่วนรวม

เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง และนอกจากที่ได้บัญญัติไว้เป็นการเฉพาะในพระราชกำหนดนี้แล้ว การโอนทรัพย์สินหรือสิทธิเรียกร้องของ บสท. ให้แก่บุคคลใดหรือรับโอนทรัพย์สินหรือสิทธิเรียกร้องของบุคคลใดมาเป็นของ บสท. การที่ บสท. มีรายได้จากการใด ๆ หรือการดำเนินการของ บสท. ก่อให้เกิดรายได้แก่บุคคลใดอันมิได้มีลักษณะเป็นเงินเดือน ค่าจ้างหรือรายได้อื่นตามที่คณะกรรมการกำหนดถ้ามีกฎหมาย เทศบัญญัติ ข้อบัญญัติ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือประกาศใด ๆ กำหนดให้ต้องเสียภาษีอากร ค่าธรรมเนียมหรือค่าฤชาธรรมเนียมใด ๆ ให้ บสท. และบุคคลดังกล่าว ได้รับยกเว้นไม่ต้องเสียภาษีอากร ค่าธรรมเนียมหรือค่าฤชาธรรมเนียมนั้น

<sup>๓</sup> มาตรา ๔๓ ให้การโอนสินทรัพย์ด้วยคุณภาพ การโอนทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันสำหรับสินทรัพย์ด้วยคุณภาพ และการโอนทรัพย์สินอันเนื่องมาจากการปรับโครงสร้างหนี้หรือการปรับโครงสร้างกิจการตามพระราชกำหนดนี้ที่ บสท. เป็นผู้รับโอนหรือเป็นผู้โอน ได้รับยกเว้นค่าธรรมเนียมและภาษีอากรตามกฎหมายทั้งปวง

ส่วนประเด็นปัญหาที่ว่า จะนำบทบัญญัติมาตรา ๒๙ วรรคสอง แห่งพระราชกำหนดบริษัทบริหารสินทรัพย์ไทยฯ มาใช้บังคับกับกรณีตามข้อหาหรือไม่ นั้น เห็นว่า แม้จะปรากฏข้อเท็จจริงว่าการโอนอสังหาริมทรัพย์หรือห้องชุดของลูกหนี้ ผู้ค้ำประกัน ผู้จำนอง หรือบุคคลอื่นใดให้แก่บุคคลอื่นก็เพื่อนำเงินที่ได้จากการขายอสังหาริมทรัพย์หรือห้องชุดไปชำระหนี้ให้แก่ บสท. อันเนื่องมาจากการปรับโครงสร้างหนี้หรือการปรับโครงสร้างกิจการของลูกหนี้ก็ตาม แต่เมื่อบทบัญญัติมาตรา ๒๙ วรรคสอง ดังกล่าวเป็นบทบัญญัติเกี่ยวกับการยกเว้นภาษีอากร ค่าธรรมเนียม หรือค่าฤชาธรรมเนียมใด ๆ อันจะมีขึ้นได้จากการดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของ บสท. จึงต้องตีความโดยเคร่งครัดว่าต้องเป็นการดำเนินการของ บสท. ที่กระทำกับบุคคลอื่นโดยตรง อันก่อให้เกิดภาระภาษีอากร ค่าธรรมเนียม หรือค่าฤชาธรรมเนียมแก่ บสท. หรือบุคคลอื่นนั้น มิใช่เป็นการดำเนินการระหว่างบุคคลภายนอกที่มีใช้ บสท. ดังนั้น จึงไม่อาจนำบทบัญญัติมาตรา ๒๙ วรรคสอง แห่งพระราชกำหนดบริษัทบริหารสินทรัพย์ไทยฯ มาใช้บังคับกับกรณีตามข้อหานี้ได้

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๓) จึงเห็นว่า ผู้โอนขายอสังหาริมทรัพย์หรือห้องชุดตามข้อหาหรือไม่ ได้รับยกเว้นภาษีอากร ค่าธรรมเนียม หรือค่าฤชาธรรมเนียมตามมาตรา ๒๙ วรรคสอง และมาตรา ๔๓ แห่งพระราชกำหนดบริษัทบริหารสินทรัพย์ไทย พ.ศ. ๒๕๔๔

(ลงชื่อ) พรทิพย์ จาละ

(นางสาวพรทิพย์ จาละ)

รองเลขาธิการฯ

รักษาราชการแทน เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

กุมภาพันธ์ ๒๕๔๖